

δίον, υποστηριζομένη δὲ ἀναμφιβόλως ὑπὸ τῆς Πρωσσίας, ἥς παρεδέχτο τοὺς κατακτητικοὺς σκοποὺς, κατήγγειλε τὴν συνθήκην τῶν Παρισίων. Παρατηρήθη ὅτι ἡ ἐγκύκλιος τοῦ πρίγκηπος Γορτσακῶφ ἐγράφη κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον, καθ' ἣν στιγμήν ἀκριβῶς τὸ Μὲτς ἐσυνθηκολόγει. ἡ δὲ Γαλλία, ἀνίσχυρος νὰ ὑπερασπισθῇ κατὰ τοῦ ξένου, ὅστις κατελάμβανε τὴν χώραν της, δὲν ἠδύνατο νὰ σκέπτηται περὶ παρεμβάσεως εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ὑποθέσεις.

Ἡ ῥωσικὴ ἐγκύκλιος παρήγαγεν ἐν Εὐρώπῃ βαθεῖαν συγκίνησιν. Ἐν Ἀγγλίᾳ οὐδὲν ἄλλο ἐσκέπτοντο ἢ νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα· ἀλλὰ ἡ πολεμικὴ αὕτη ὁρμὴ ὀλίγον διήρκεσεν.

Ἀνταλλαγὴ διακοινώσεως ἐγένετο μεταξὺ τοῦ λόρδου Γράμβιλ καὶ τοῦ πρίγκηπος Γορτσακῶφ, κατόπιν δὲ αἱ δυνάμεις συνῆλθον τῇ 3 Ἰανουαρίου ἐν Λονδίνῳ. Ἡ Γαλλία προσκληθεῖσα ὑπέξεφυγε τὴν γενομένην αὐτῇ πρότασιν. Ἡ ὥρα δὲν εἶχεν ἔτι ἔλθει δι' αὐτὴν, ἵνα ἐμφανισθῇ ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ συμφωνίᾳ.

Αἱ ἦτται αὐτῆς τῇ ἐπέβαλλον τὴν οὐδετερότητα, τὴν πληρεστέραν ἀποχὴν, ἀποχὴν, ἥτις ἔμελλε νὰ καταστῇ, ἄλλως τε ἀναλλοίωτος κανὼν διαγωγῆς.

Ἡ συνδιάσκεψις τοῦ Λονδίνου ἔσχεν ἀποτέλεσμα, ὅπερ ἦτο εὖκολον νὰ προῖδῃ τις. Ἡ Ἀγγλία ἀπομονωθείσα ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ ἐφ' ὅλων τῶν σημείων καὶ ἡ σύμβασις τῆς 13 Μαρτίου 1871 ἔδωκε τῇ Ῥωσίᾳ τὰ δικαιώματα, ἅτινα τῇ ἤρνεῖτο ἡ συνθήκη τοῦ 1856. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα εἰσῆρχετο εἰς νέαν φάσιν.

II

Ὀλίγοι λαοὶ ὑπάρχουσιν, οἵτινες ὑπερήσπισαν τὴν ἐλευθερίαν των μεθ' ὅσης οἱ Μαυροβούνιοι γενναιότητος.

Θαυμασίως ὑπηρετούμενοι ὑπὸ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς χώρας των, ἀλλὰ, φθονούμενοι ἀκριβῶς ἔνεκα τῆς ὑπεροχῆς ταύτης, διῆλθον τοὺς ἐνιαυτοὺς ἀποσεσυρμένοι εἰς τὸ φυσικὸν τοῦτο φρούριον, ὅπερ χρησιμεύει αὐ-